

MUSIKK: PIANO - KEYBOARD

FORVENTNINGER TIL LÆREREN:

BEGYNNERNIVÅ	MELLOMNIVÅ	ØVRE MELLOMNIVÅ	VIDEREKOMMENT NIVÅ
Setter spilleglede og energi i sentrum.	Setter samspill og musikkopplevelse i sentrum.	Setter musikalsk kommunikasjon og uttrykk i sentrum.	Vektlegger instrumentalt teknisk ferdighet og forståelse på høyt nivå.
Gjør eleven fortrolig med instrumentet og instrumentets muligheter.	Legger til rette for varierte samspillserfaringer.	Videreutvikler tekniske ferdigheter.	Legger til rette for deltakelse på arenaer for kunstnerisk og instrumentalfaglig samarbeid på tvers.
Legger grunnlaget for optimal teknisk utvikling.	Styrker grunnleggende tekniske ferdigheter.	Har fokus på kroppsbevissthet.	Forbereder eleven til opptaksprøver og prøvespill.
Gir tilstrekkelig rom for spontan uttrykksglede.	Har fokus på kroppsbevissthet.	Knytter gehørarbeid og teori til det utøvende arbeidet.	Stimulerer elevens selvledelse, gode arbeids- og øvingsrutiner.
Har tett samarbeid med foreldre/foresatte.	Knytter gehørarbeid og teori til det utøvende arbeidet.	Gir kreative prosesser som improvisasjon/komposisjon/arrangering sentral plass.	
	Gir elevens komposisjoner og improvisasjoner en sentral plass.	Legger til rette for samspill og produksjon av konserter/forestillinger.	
	Styrker elevens leseferdigheter forankret i elementær musikkteori, bakgrunnskunnskap/historikk.	Legger til rette for kunstopplevelser som utfordrer og repertoar som viser mangfold og muligheter.	
	Utvikler åpenhet for ulike musikalske sjangre.		

Nøkkelkompetanse:	LÆRINGSMÅL:			
ØVE	Begynnernivå	Mellomnivå	Øvre Mellomnivå	Viderekomment nivå
Kroppsbevissthet, spillestilling og basistrening	Sittestilling på pianokrakken. Håndstilling og plassering av fingre. Uanstrengt sittestilling. Rak rygg, 90 ° mellom overarm og underarm	Slappe av i skuldre og armer. Energi ut i fingrene.	Forstå enkel anatomi og nyttiggjøre seg kunnskap om spenninger og feilbelastning.	Fordypning i musikken ved hjelp av godt grunnarbeid. Veilede nybegynnere. Utvikle teknikken videre og ha bevissthet om egne ferdigheter.
Teknikkarbeid	Fingersetting, tyngdeoverføring og styrking av 4. og 5. finger. Teknikk ved løp opp og ned på tangentene. 5 finger ev. H+V.	Bruke flere skalaer. Beherske ulike anslag på tangentene.	Utøve funksjonell instrumentalteknikk. Pedalbruk.	Øke tempo. Automatisering. Hastighet. Dynamikk. Legatoøvelser.
Innstuderingsmetodikk	Hente informasjon fra tittel, komponist, tempo, taktart, toneart, dynamiske tegn og musikkuttrykk i innstudering-sarbeidet. Lære besifring og dur og moll.	Sjangerforståelse. Lære skalatype, dur og moll.	Planlegge øving sammen med læreren	Lage langsiktige øvingsplaner og arbeider kontinuerlig med å optimalisere øvingsmåter
Mental Trening	Opptreden. Spille for familien. Nybegynnerkonsert. Utenat-læring. Samspill.	Memorere og gjengi sammensatte musikalske forløp. Elevkonserter.	Elevkonserter. Utenatlæring. Samspill.	Benytte mentale innstuderingsteknikker i øvingsarbeidet.
Øvingsstrategier	Øve jevnlig og samarbeide med læreren og foreldre/foresatte om gode øvingsrutiner.	Lengre øvingsøkter. Faste tidspunkt. Vurdere instrumentet!	Bruker opptak av eget spill som øvingsmetode.	Større øvingsmengde. Youtube. Opptak av lærer.
Selvledelse	Lytte til og vurdere egen musisering. Ansvar for øving.	Vurdere eget spill.	Finne repertoar sjøl og øv inn.	Lede planlegging, gjennomføring og presentasjon av konserter.

Samspillsøving og gruppeledelse	Elevne akkompagnerer hverandre med enkel og gehørbasert komp. fra starten av opplæringa .	4-hendig. Samspill.	4-hendig. Akkompagnering og duett. Samspill.	Samspill i små og store grupper.
---------------------------------	---	---------------------	--	----------------------------------

Nøkkelkompetanse:	LÆRINGSMÅL:			
FREMFØRE	Begynnernivå	Mellomnivå	Øvre Mellomnivå	Viderekomment nivå
Kommunikasjon	Ta imot applaus.	Presentere seg sjøl.	Spiller konserter med formidlingsvilje.	
Prestasjonsmestring	Spiller/synger musikk i ulike fora.	Spiller konserter på ulike publikumsarenaer.	Opptre på ulike arenaer.	Spiller solokonserter.
Konsertproduksjon	Vurdere framførings-situasjonen, plassering av piano, stoler m.a.	Videreføres.	Planlegge konsertproduksjoner sammen med læreren.	
Repertoararbeid	Finne repertoar som passer, ikke for vanskelig.	Sette sammen konsertprogram i samarbeid med læreren og medelever.	Fremføre og tolke et allsidig repertoar basert på sjanger – og stilforståelse.	Utfordre elevens kapasitet. Begrunne valget.
Innspillinger og musikkvideoer	Enkle mobilopptak.	Rec-knappen.	Lage musikkvideoer og gjøre musikkinnspillinger.	
Samarbeid og samspill	Komping: melodi og akkorder.	2 og/eller 3 spiller sammen.	Samarbeide med andre om produksjoner der ulike kunstuttrykk integreres.	Instruere og øve med små ensembler.

Nøkkelkompetanse:	LÆRINGSMÅL:			
HØRE	Begynnernivå	Mellomnivå	Øvre Mellomnivå	Viderekomment nivå
Assosierende og reflekterende lytting	Imitere, spille/synge melodier og rytmemønstre på gehør. Finner grunnpulsen i musikken. Lytte til melodien for estetisk oppleving.	Fokus på musisering, lage musikk utav spillinga.	Lytte til og reflektere over mange typer musikk.	Lytte til proffe innspillinger av stykket eleven skal spille.
Auditiv analyse	Lytte til og vurdere egen musisering.	Sammenligne med originalen, lytte til opptak, youtube eller læreren sitt eksempel.	Kunnskap om besifringsteori ifht klang i samband med innøving av pianostykker.	Gjør auditive analyser av musikkstykkers form og innhold. Analyserer og beskriver musikk med godt begrepsapparat.
Imitasjon og transkripsjon	Lytte til klang på ulike posisjoner på pianoet.	Imitere musikalsk form og uttrykk.	Skrive ned enkle melodier.	Lytte og spille etter youtube.
Gehørspill	Kjente sanger spilles på gehør først.	Lytte ved bruk av akkorder i ulik vending. Hva passer best?	Rytmetrening. Akkordskifter.	Gjenkjenne akkordforløp. Finne melodier på youtube. Spille på gehør.
Improvisasjon	Improvisere på et fast komp.			
Transponering	Spille enkle melodier i ulike posisjoner.			Imitere og transponere melodier ved hjelp av auditive analysemetoder og "huskeknagger".
Samspill	Elevene komper hverandre vha enkel akkordbruk med fokus på rytme.	Lytter aktivt til eget spill og medelever i samspill.	4-hendig. Samspill med andre instrumenter.	4-hendig. Samspill med andre instrumentgrupper.
Intonasjon og stemming av instrument	Bli kjent med instrumentet, oppbygging osv.	Når er det ustemt?		

Nøkkelkompetanse:	LÆRINGSMÅL:			
LESE	Begynnernivå	Mellomnivå	Øvre Mellomnivå	Viderekomment nivå
Notasjon og notelesing (melodisk, harmonisk, rytmisk)	Lese noter ved å synge melodier på notenavn, trinn, eller sol-fa, og dirigere grunnlagene.	Bruke treklanger, skalaer og intervaller som notelesingsverktøy.	Innlæring av ukjente melodier for å trene notelesing.	Nyttiggjøre seg bred informasjon fra et notebilde.
Absolutte og relative lesemetoder	Spille enkle melodier prima vista.	Spille enkle stykker prima vista.	Leser grafiske og andre notasjonsformer. Leser kroppsspråk og bevegelser.	
Innstuderingsteknikker	Hente informasjon fra tittel, komponist, tempo, taktart, toneart, dynamiske tegn og musikkuttrykk i innstuderingsarbeidet.	Leser, tolker og anvender musikkteori og bakgrunns-historikk i innstuderingsprosessen.	Høre på innspillinger på Youtube, spotify o.l.	

Nøkkelkompetanse:	LÆRINGSMÅL:			
LAGE	Begynnernivå	Mellomnivå	Øvre Mellomnivå	Viderekomment nivå
Improvisasjon	Improvise med utgangspunkt i toner, historier, stemninger, stikkord.	Improvise med utgangspunkt i ulike skalaer og akkordrekker.	Improvise med utgangspunkt i ulike improvisasjonsteknikker og tradisjoner.	Improvise i ulike stilarter.
Komponering	Komponere, dirigere og notere egne melodier. Komponere videre der starten på melodien er oppgitt.	Komponere egne melodier for instrumentet sitt. Komponerer musikk ved hjelp av enkel musikkteknologi.	Videreutvikle et eksisterende musikalsk materiale og komponerer alene eller i samarbeid med andre.	
Arrangering				Tilpasse arrangementer, komponerer og arrangerer musikk for relevante besetninger.
Forming				Innstudere og fremføre musikk med integritet